

NOORD-BRABANDER.

Zaterdag 2 November.

DICERE VERUM QUID VETAT?
HORATIUS.

FRANKRIJK.

P A R I J S, den 30sten October.
TELEGRAFISCHE DEPECHES

Madrid den 22sten October.

De ambassadeur van Frankrijk aan den minister van Buitenlandsche Zaken.

De Minister van buitenlandsche zaken en der Marine hebben hun ontzag aan H. M. ingezonden, die hetzelfde heeft aangenomen. Het interim dier departementen is voorloopig aan het ministerie van Justitie en den minister van oorlog opgedragen.

De Koningin heeft den 20sten de gheele nationale garde in oogen-schouw genomen.

Madrid genoot de volmaakste rust, welke niet een oogenblik is gestoord geworden.

Madrid den 23sten October.

De ambassadeur van Frankrijk aan den minister van Buitenlandsche Zaken.

Het ontwerp van wet over de *Fueros* is gisteren door den senaat met eene meerderheid van 73 tegen 6 stemmen aangenomen.

— De Engelsche pakketboot *de Blazer*, die uit Malta te Marseille den 24sten is aangekomen, heeft de volgende tijdingen overgebragt.

Wij vernemen langs dezen weg dat de Engelschen zich van Caboul hebben meester gemaakt. *Vorst Mahomed* was gevlugt en de Shah Soujah heeft zijne intrede den 7den Augustus, vergezeld van den Engelschen agent, in die stad gedaan.

De berigten uit Alexandrie van den 13den October melden, dat de Onderkoning te Caïre wederom welverand was.

— Uit Smyrna wordt van den 30sten September gemeld.

Volgens brieven uit de Baai van Besika, maken de admiraals toebereidselen om zich van de kust te verwijderen; men verzekert dat de Engelsche vloot te Mytilene en de Fransche vloot te Vourla zal overwinteren.

— De Fransche Consul te Bagdad, die te gelijker tijd Aartsbisshop van Babijlonie is, Mgr de *Saint-Friechi*, is naar Rome vertrokken.

— Berigten uit Bessarabie van den 10den October door de *Gazette van Augsburg* medegedeeld, vermelden het volgende:

De wapeningen gaan in het zuidelijk Rusland steeds voort, het oprigten van een legerkorps van 50,000 man te Sebastopol en omstreken is geen geheim meer! Het eskader en een groot getal transport schepen zijn gereed om deze troepen aan boord te nemen en dezelve naar het een of ander Punt op de kusten der zwarte Zee te rigten. Hunne bestemming is ongetwijfeld de Bosphorus. Deze toebereidselen vorderen enorme opofferingen van de zijde van het Russisch Gouvernement. De omstreken van Sebastopol, vooral gedurende het winter Saisoen zullen in de behoeften van zulk een aanzienlijk leger niet kunnen voorzien. Wanneer dit leger met 10,000 man verminderd werd, bleef er nog eene beschikbare magt van 40,000 man over en dit zou genoeg zijn om zich van de bezetting van den Bosphorus en der Dardanellen meester te maken en te verzekeren. De ziekten onder de troepen verminderden.

— Mevrouw de Gravin *d'Outremont* is den 20sten te Toulon gepasseerd, gaande naar Napels.

— Het geheel effectief van het Fransch leger bedraagt 317,826 manschappen en 64,197 paarden.

Op den 1sten October 1838 bestond het legioen van eer uit 50,393 leden; te weten 98 groot kruisen, 207 groot officieren, 838 commandeurs, 4527 officieren, 44,728 ridders. Over dit geheel waren 26,651 leden die geen traktement ontvingen.

BELGIE.

BRUSSEL den 31sten October.

De heeren *David Ragay* en *Charles Morel*, gedelegeerde Commissarissen door Z. M. den Koning der Nederlanden en zijne familie om overtegaan tot de werkzaamheden der opheffing van het sequester en de liquidatie der bijzondere zaken, hebben zich naar men zegt reeds in betrekking met de *Algemeene maatschappij ter begunstiging der nationale nijverheid* gesteld, ten einde de hooge belangen, die vóór 1830 hunnen oorsprong tusschen deze maatschappij en den Koning der Nederlanden hadden, te regelen.

Men verzekert dat de heeren *Ragay* en *Morel* in dit gedeelte hunner zending ingewikkelde en hoogst gewigtige financiële vraagstukken zullen te behandelen hebben, doch de Commissarissen van het Haagsche hof zullen in den Heer Gouverneur en Directeur der *Algemeene maatschappij* tegenkantingen vinden, die altijd bereid zijn de regten der actiehouders te verdedigen. (*Commerce Belge*).

— Onder de reizigers welke onlangs te Gent zijn aangekomen, merkt men op den Baron *van den Bogaerde*, Gouverneur van Noord-Brabant en Gentenaar van geboorte.

NEDERLANDEN.

'SHERTOGENBOSCH, den 2den November.

Woensdag den 30sten October heeft eene deputatie uit de beide

Kamers der Staten-Generaal het adres van antwoord op Zr. Ms. aanspraak, tot opening van deze Zitting, overgebragt, welk adres aldus luidt:

» SIRE,

» Het strekt den Staten Generaal, na zoo lange jaren van onzekerheid en spanning, tot eene vernieuwde stoffe van blijdschap, als vertegenwoordigers van het Nederlandsche Volk, aan Uwe Majesteit hunne eerbiedige en opregte hulde te mogen aanbieden.

» Bij de herdenking aan dien drukkenden toestand en aan hetgeen daartoe aanleiding gaf, bij de beschouwing der schikkingen, bestemd om daaraan een einde te maken, bij de gedachte dat, hoezeer het Vaderland op gunstiger voorwaarden billijke aanspraak maken konde, de eer ongeschonden is gebleven, vestigen wij voor de toekomst onze hoop bijzonder op den band, welke dat Vaderland bij aanhoudendheid met Uwe Majesteit en Hoogstdezelfs Huis vereenigt. Wij vinden daarin eenen bevredigenden waarborg dat ons volksbestaan, door de kracht eener met de Natie op het innigst vereenigde Regering, zal worden verzekerd, ons staatsgebouw, door grondwettiglijk daarin te brengen veranderingen, bevestigd, de algemeene welvaart bevordert, zoo door de maatregelen van een tot heil der ingezetenen werkzaam bestuur, als door al de daartoe met gemeen overleg vast te stellen wettelijke bepalingen.

» Van geen gering gewigt is in zoodanige omstandigheden de stand der buitenlandsche betrekkingen, en met genoegen ontwaarden wij dat dezelve door onderlinge gevoelens van vriendschap en welwillende belangstelling gekenmerkt blijven.

» Wij hopen dat de met de Vereenigde Staten van Amerika en met de Staten van het Duitsche Tolverbond gesloten handels-tractaten nieuwe waarborgen voor de uitbreiding van den bloei van Nederland zullen opleveren.

» Wij zijn overtuigd dat door Uwe Majesteit alle pogingen worden aangewend om de gheele uitvoering van het tractaat met België te verzekeren en te bespoedigen, en wij vertrouwen dat daargelieve de regten van het Vaderland ongeschonden zullen bewaard blijven.

» Wij zullen met belanstelling de toegezegde openingen ontvangen, omtrent de regeling der vergoeding in grondgebied ten behoeve van het Duitsche Bondgenootschap, voor het afgestane gedeelte van het groothertogdom Luxemburg.

» Het tijdstip is nu geboren, dat de voordragt van wijzigingen in onze staatkundige instellingen, overeenkomstig de mededeeling, bij den aanvang van den jare 1831, van wege Uwe Majesteit, in onze vergadering gedaan. Was de mededeeling destijds den Staten-Generaal hoogst aangenaam, thans zien zij de voordragt dier wijzigingen met verlangen te gemoet.

» Wij verheugen ons dat de omstandigheden gedoogen de krijgsmagt op den voet van vrede terug te brengen, zoo door de ontbinding der vrijwillige corpsen en mobile schutterijen en van het leger te velde, als door het verleenen van ontslagen en verloven.

» Terwijl wij in het algemeen belang de nadering toejuichen tot het standpunt, waarop de nationale militie zich in gewone tijden moet bevinden, en de bespoediging daarvan verlangen, stellen wij de trouw en vaderlandsliefde op hoogen prijs, door de Nederlandsche krijgsmagt in de afgelopen jaren bij het eervol vervullen harer pligten ten toon gespreid; welke haar den lof van Uwe Majesteit en de dankbaarheid van geheel het Nederlandsche Volk zoo waardig maken.

» Vestigen wij met Uwe Majesteit het oog op onze binnenlandsche aangelegenheden, zoo treft ons bij den geregelden gang van het bestuur de bloei van handel en scheepvaart en de vooruitgang van het fabriekwezen. Ook de graan- en veldgewassen leveren over het algemeen niet ongunstige uitkomsten, vooral in verhouding tot de bestaande prijzen.

» Nuttige en bevorderlijk voor deze bronnen van nationalen rijkdom zijn uitgebreidere land- en watercommunicatien en droogmaking van waterplassen, welke voortzetting daaraan dienstbaar zal worden gemaakt. Uit hetzelfde oogpunt beschouwen wij de aanmoediging van ontginningen en landverbeteringen, welke dringend wettelijke bepalingen vorderen.

» Onderwijs, kunsten en wetenschappen waren lang een deel van Neerlands roem, en moeten dit, met zorg aangekweekt en beschermd, steeds blijven.

» Wij verheugen ons over den toenemenden voorspoed der Oostindische Bezittingen, en vernemen met genoegen dat de aandacht van Uwe Majesteit op de belangen onzer Westindische Volkplantingen gevestigd blijft.

» Met al de zorg en nauwkeurigheid welke het belang van het onderwerp vordert, zullen wij de aangeboden begrooting-wetten onderzoeken, gelijk ook de wet tot regeling van andere financiële aangelegenheden, in verband met hetgeen betrekking heeft tot de Overzeesche Bezittingen.

» Wij betreuren het, dat de regeling der overschrijving van dat gedeelte der publieke schuld, hetwelk op België rust, nog niet die vorderingen heeft gemaakt, welke wij met Uwe Majesteit gewenscht

hadden. Wij vertrouwen dat de uitvoering van het daartoe betrekkelijke artikel van het tractaat van Londen, waarop wij, na al wat ons ontzegd werd, zoo regtmatige aanspraak hebben, niet langer zal achter blijven.

„Door de invoering der Nederlandsche wetgeving is in eene nationale behoefte grootendeels voorzien. Nog vollediger zal dat doel bereikt worden door de vaststelling van een wetboek van strafregt. Het voorgestelde eerste gedeelte van dit wetboek zal door ons met den meesten ijver worden onderzocht, en wij vertrouwen dat de voortzetting van dien arbeid geene vertraging zal ondervinden, zoodra de uitslag der beraadslagingen over de beginselen zal bekend zijn.

„Steeds zullen wij — en het tegenwoordig tijdstip geeft daartoe meer dan immer aanleiding — met bedachtzaamheid en vaderlands-liefde het gemeen overleg uit oefenen ten opzichte van al die onderwerpen, welke met de leerderste belangen van Nederland in verband staan, en wier regeling onder den zegen des Allerhoogsten strekken kan om het wezenlijk geluk te bestendigen van een Volk, gekenmerkt door gehechtheid aan zijne instellingen, gelijk door liefde voor Uwe Majesteit en Hoogstdeszelfs Huis.”

B... den 28 October 1839.

Aan de Redactie van den Noord-Brabander.

Uit de Dagbladen heb ik vernomen, dat de Heer *N. Huart* tot lid is benoemd van het Heemraadschap van den Roosendaalschen en Steenbergschen Vliet. Deze benoeming is door *Z. M.* gedaan en men had die ook alzoo verwacht, omdat, zoo als in uw dagblad van den 24 dezer te regt wordt opgemerkt, *het zoo al zoetjes en zachtjes naar het oude gaat,*

Men moet weten dat het Heemraadschap het beheer heeft over eene belangrijke uitwatering met twee kapitale sluizen, die in het jaar 1822 zijn aangelegd, en door welke uitwatering een aantal gemeenten en Polders van hun overtollig water ontlast worden.

Aan de Posten van Dijkgraaf, Heemraden, Secretaris en Penningmeester zijn nog al eenige voordeelen verbonden en dus zouden in vorige tijden de Roomsche Catholijken daartoe onbevoegd zijn beschouwd, maar na dat deze in hunne regten hersteld zijn, waren zij ook benoembaar.

De Distrikten, die tot het Heemraadschap behooren, zijn voor verre het grootste gedeelte door Roomsche Catholijken bewoond, die ook daarin het meeste gegoed zijn en evenwel is het bestuur voor het grootste gedeelte in handen van Protestanten en zal dit *zoo al zachtjes en zoetjes geheel worden.*

De Dijkgraaf, die eene concluderende stem heeft, de Secretaris en Penningmeester behooren reeds tot dat Kerkgenootschap en van de vijf overige Heemraden waren vier Catholijken en een Protestant. Bij het overlijden van een der R. C. leden, de heer *Mr. van Welij*, moest volgens het reglement eene nominatie van drie personen worden opgemaakt, om door Gedeputeerde Staten aan het gouvernement tot benoeming van een lid te worden opgezonden. — Een aantal sollicitanten hadden zich daar toe opgedaan; ook werden door de leden andere personen als gegoed en bekwaam opgegeven en door den Dijkgraaf werden als de geschikste voorgesteld, de Heeren: *De Roock*, Burgemeester, te Bergen Opzoom, *N. Huart*, stads Secretaris aldaar, en *J. P. van Gisse*, lid der provinciale Staten en gewezen Burgemeester te Roosendaal, waarvan de twee eersten tot het Protestantsch Kerkgenootschap behooren, en zoo als men zegt, was men beducht voor eene stemming, want het collegie bestond toen uit drie Roomsche Catholijken en twee Protestanten, en dat alsdan de heer *van Gisse* aan het hoofd der nominatie zoude worden gebracht, alsmede dat om zulks voor te komen door een der leden werdt voorgesteld, om over het plaatsen op de voordragt te lozen. De drie R. C. leden, bejaarde en brave menschen, lieten zich hier door verschalken en stemden daarin toe en door het lot werd de heer *N. Huart*, als eerste kandidaat geplaatst.

Deze voordragt is alzoo aan heeren Gedeputeerde Staten verzonden, die dezelve denkelijk ook als door eenen trechter gegaan, aan den Minister zullen hebben opgezonden, ofschoon er alle redenen aanwezig waren, om den heer *van Gisse* bij het lot tweeden kandidaat aangewezen, als het meest geschikt te appuyeren, aangezien hij tot de meest gegoede der ingezetenen in het distrikt behoort en eigenaar is van een aanzienlijk kapitaal, ten laste van het Heemraadschap en aldus veel belang heeft op een spaarzaam en zuinig beheer der administratie terwijl de twee andere kandidaten maar even de belasting betalen, die voor het lidmaatschap wordt vereischt.

Zoo als hier voor gezegd is, verwachtte men de benoeming van den heer *Huart*, ten minste indien door gedeputeerde staten de heer *van Gisse* niet ernstig was aanbevolen, waaraan men mag twijfelen.

Bij eene vorige gelegenheid heeft dit geen plaats gehad toen de heer *Eerens*, ontvanger van 's Rijks Belastingen, alhoewel de bepaalde somme in 's Rijks belastingen niet betalende, voor den heer *van Gisse*, die toen ook op de voordragt was geplaatst, is voorgetrokken en nader met den 2den Januarij 1838 nog bij koninklijke dispensatie in deszelfs plaats tot Burgemeester van Roosendaal is benoemd.

Men zoude mogelijk kunnen veronderstellen, dat de heer *van Gisse* als niet gecontinueerd zijnde in den post van Burgemeester, welke betrekking hij sedert 1814 heeft waargenomen, als niet geschikt zijnde en zonder aanzien en vertrouwen ook niet als Heemraad konde

of vermogt te worden aanbevolen: maar het is bekend, dat weinige gemeenten meer belangloos zijn geadmistrateerd dan Roosendaal en alwaar alles in zoo eene geregelde orde was tijdens het beheer van den heer *van Gisse*, maar zijn Edel. groot achtbare heeft in het jaar 1834 niet tegen den heer *M. Luyben* voor de tweede kamer der staten-generaal willen stemmen en van toen af is hij reeds bedreigd geen Burgemeester meer te zullen blijven. — Deze zijn ontzetting of vervanging heeft hem echter in de achting zijner ingezetenen niet doen dalen, want bij de laatste verkiezingen is hij, ongeacht alle tegenwerkingen, bijna met algemeene stemmen tot kiezer en met elf van de twaalf stemmen tot lid der provinciale staten benoemd.

Of de heer *van Gisse* tot lid van het Heemraadschap zoude zijn benoemd al ware het dat hij gunstig en met aandrang door de gedeputeerde staten was aanbevolen, blijft nog een raadsel te regt ook in een der vorige Nms. van den *Noord-Brabander* het schadelijke van onderhandsche correspondentie en rapporten aangetoond en het moet euidelijk *zoo al zachtjes en zoetjes*, zoo als in wijlen de *Poutieke Blikken* gezegd is, *tot het oude gaan*, tot dat alle kollegien uit orthodoxe protestanten zullen zijn te zamen gesteld. De opgesomde Commissien in gezegd dagblad van den 26sten dezer Jl. strekken tot een bewijs en men mag verwachten, dat bij het afsterven van een der bejaarde leden van het Heemraadschap van den Roosendaalschen en Steenbergschen vliet geene roomsche Catholijken op de voordragt meer zullen worden gebracht, ten ware dat het afdruk stof mogt ontbreken.

N. N.

Wanorde. -- Een woord aan Mr.

DIRK DONKER CURTIUS.

Onder dezen titel is in de laatste dagen door *L. F. Bosch* en *Zoon* te Utrecht uitgegeven een werkje, waaruit op nieuw blijkt aan welke onwaardige handen de taak is toevertrouwd, om te trachten het gebrekkige in onze staatsregeling te doen voorduren en aan de Natie de zoo hoog noodige verbeteringen te dien opzichte te doen onthouden. Gemeene spot- en schimpredenen, die bij den schrijver luimig moeten heeten, doch bij dengeen, wien hij bestrijdt, zullen geteld worden als *„het slijk der straten,”* maken het grootste deel uit van dit prulschrift, hetwelk geene de minste aandacht zou verdienen, leefden wij niet in een tijdperk, waarin het noodig kan zijn, al de drogredenen van de tegenstanders der zoo hoog noodige verbeteringen in het licht te stellen, ten einde de Natie duidelijk leere inzien, wat men haar zoo al op den mouw wil spelden.

Zou men het gelooven, dat iemand, die een dagblad durft uitschelden van seharpioensteken toe te brengen, en zich voor de gevolgen daarvan achter de ondoordringbare borstwering der onbekendheid in veiligheid te stellen, in hetzelfde oogenblik dat juist diezelfde borstwering gebruik maakt, om eenen man die ruiterslijk voor zijne gevoelens durfde nikomen, en niet schroomde zijnen naam te stellen voor hetgeen hij in het belang van zijn vaderland meende te moeten schrijven, — deswege ongestraft te kunnen beschimpen en verguizen?

Wij vragen het lezers! Kan men de laagheid en onbeschaamdheid met mogelijkheid verder drijven?

En hoor nu de ellendige beweegreden, waardoor men die laagheid tracht te vergoelijken.

„Ik ben bang voor de *Arnhemsche Courant*,” zegt de Schrijver, en, voegt hij er bij, „daar voor behoefde de Heer *Donker Curtius* niet bevreesd te zijn.”

Maar, Anonymus! bestond er dan geen Ministerieel *Handelsblad*, waren er niet een aantal pennen van zulke heeren, die bij het stilstaan of terug gaan op den weg der staatkundige verbetering belang hebben, aanstonds gereed, om, gelijk *gij* nu gedaan hebt, in blaauwboekjes, zonder naam, hunne gal tegen dezen man, die voor de Natie iets beters begeerde, uit te storten?

Hebben deze dan ook niet dadelijk alles ten nadeele van den Heer *Donker Curtius* opgezocht en uitgekraamd, wat zij konden, hem niet uitgemaakt voor eenen *O'Connell*, voor een weelniet, voor een vrijpleiter van dieven van de galg, voor een *Don Quichot*, voor een bewerk van ontevredenheid, zoo niet van oproer, en wat al meer?

Dit alles, zoo gemakkelijk door *Mr. Donker Curtius* vooruit te zien, heeft hem echter niet terug gehouden, zijnen naam voor zijne stukken te plaatsen, en waarom niet?

Vooreerst omdat zijn karakter en zijne handelingen als staatsburger, regtsgeleerde en publicist gedekt waren tegen, en te hooger geplaatst voor de nietige personele aanvallen der partijzucht.

Ten anderen, omdat de stellingen door hem vooruit gezet naar zijne meening, op goede gronden te verdedigen waren, en hij zich kon verzekerd houden van den bijval van een groot deel der Natie, met opzigt tot zijn verlangen naar wezenlijke en afdoende verbeteringen in onze Staatsregeling.

Zie Anonymus! dit is iets anders dan Uwe laffe spotternij, en dan de onhandige afkeuring en veroordeeling eener handelwijze, waarop *gij* U in hetzelfde oogenblik op de onbeschaamdste wijze schuldig maakt.

Indien *gij* gemeend hebt, dezelfde goede gronden voor Uwe zaak te hebben, als de Heer *Donker Curtius*; indien, het U eene behoefte was, daarvan in een blaauwboekje te doen blijken, dan kan de beweegreden voor het verheigen van Uwen naam niet anders dan *lafheid* zijn, in tegenoverstelling van de cordate handelwijze, door den Heer *Donker Curtius* gevolgd, terwijl het nog iets erders wordt, wanneer Uwe bedoeling om dien Heer straffeloos per-

soonlijk te kunnen honen en beschimpen, U genoodzaakt heeft, onbekend te blijven. (*)

En nu zal men verwachten van dezen voorvechter en verdediger van het bestaande, althans *eenige* gegronde wederlegging der stellingen van den Heer *Donker Curtius* aan te treffen, maar niets daarvan lezers!

Hij vangt datgene, wat hij voor eene wederlegging schijnt te houden, aan met de vraag: „Waarom licht Uwe scherpsinnigheid ons niet voor, nopens eene betere wijze van herziening der „grondwet?” alsof de Heer *D. C.* dat niet gedaan had, door te verlangen, dat de lastdragende burgers van den Staat de afgevaardigden zullen benoemen, welke tot de herziening der grondwet moeten medewerken. De reden, waarom de naamlooze schrijver zich houdt, als wist hij dit niet, is ver te zoeken, hij zou dan het geheele stuk: » *de onbevoegdheid van de helft der Leden van de Staten-Generaal van het gesloopte Koninkrijk der Nederlanden*” met gronden hebben moeten weerleggen, en hij vond de laak om te schimpen en te bespotten veel gemakkelijker.

De Heer *D. C.* had betoogd, dat één man niet alle takken van Bestuur met grondigheid kan in- en overzien en alzoo niet *alleen naar eigene inzichten* kan regeren; dat er bijgevolg *verantwoordelijkheid* moest bestaan bij diegene, aan welke een of meerdere takken van het Staats-Bestuur moeten worden opgedragen, welke door die verantwoordelijkheid dan ook van zelve vrijer in hunne werking zouden zijn, waaruit tevens bekorting, vereenvoudiging en bezuiniging zouden voortvloeijen.

Onze drogredenaar geeft daar nu eenen draai aan, alsof de Heer *D. C.* verlangde, dat de met zulk eenen tak van Bestuur belaste personen, als kleine Koningjes, op zich zelve zouden staan, en zouden kunnen doen wat zij verlangden; hoe fraai!

Waar dient dan die verantwoordelijkheid toe, welke bij het verlangen van den Heer *D. C.* op den voorgrond staat?

Omdat de Minister van Buitenlandsche zaken voor de Natie verantwoordelijk zal worden voor zijne daden, zullen de gezanten te Parijs en Londen kunnen doen wat *zy* verkiezen! omdat het Hoofd van administratie voor den waterstaat aan gelijke verantwoordelijkheid zal onderworpen zijn, zal de Dijkgraaf een op zich zelve staand Koningje zijn!

Zijn dit geene geduchte tegenwerpingen lezers? „De Koning” zegt ons wijshoofd „zal bij een verantwoordelijk Ministerie een „Schijnkoning worden, die slechts als een onbewerkluigd wezen „op den troon zal zitten, om ja te zeggen als anderen het „willen „en neen als anderen het gebieden.

„Noem mij een voorbeeld, dat alle in Nederland geene gelijkheid voor de wet hebben.” vervolgt de Anonymus.

Wanneer de Heer *Donker Curtius* die gelijkheid verlangde, zag dit gewis minder op de burgerlijke of strafwet, naar welke de Anonymus slim genoeg verwijst, maar op de Staats- dat is op de grondwet.

Voor *deze* staan niet alle burgers gelijk. Daarbij toch (art 129) worden aan de edele of ridderschappen staatkundige voorregten boven den gewonen burger toegekend, ook boven hem, welke zoodanige waarde aan bezittingen heeft, als gevorderd wordt om als Lid der Ridderschap te kunnen worden opgenomen.

Het vereischte toch om lid van dat ligchaam te zijn is, *dat men een edelman zij*. Grondbezit, verdienen of vaderlandlievende daden komen hierbij niet te pas, tenzij de Koning goed vinde die te adelen. Bleef het slechts bij de eer, bij de titels, dan werd daar door bij de Natie niets verloren, maar er is aan dat kleine bevoorregte ligchaam van edelen een wezenlijk en zeer groot aandeel toegekend van den staatkundigen invloed, op de algemeene belangen van het vaderland, zoodanig zelfs, dat dit kleine getal edelen in sommige Provincien *een derde* uitmaakt van de Kiezers der Leden voor de Staten-Generaal, geroepen om het geheele Nederlandsche volk te vertegenwoordigen.

En dit nu nog niet alleen, maar er bestaan meerdere voorbeelden, dat zulk een edelman in de *eerste* plaats stemt als Stemgerechtigde, ter benoeming van Kiezers, in de *tweede* als Kiezer voor de Leden van den Stedelijken Raad, in de *derde*, als Lid der Ridderschap voor de Leden der Provinciale Staten, en in de Staten Generaal.

Dat vierdubbel regt, om staatkundigen invloed te kunnen uitoefenen, moge ten deele ook het gevolg zijn van den burgerlijken of maatschappelijken invloed, steeds aan het bezit van een aanzienlijk vermogen verbonden, zeker echter is het, dat hetzelfde ook voor een goed deel het gevolg is van de bevoorregting, bij de grondwet aan dit kleine getal Leden van den staat toegekend.

En ziedaar dan, Mijnheer de Anonymus, een voorbeeld, dat in Nederland niet alle burgers gelijk zijn voor de wet, ja voor de grondwet, zoo als die thans nog in werking is.

Gij vraagt, waar en wanneer werd eene vrijheid van de Nederlandsche drukpers *belaagd* of *vernietigd*? Vernietigd God dank niet! Maar zou men het niet bijna *belagen* kunnen noemen, wanneer men den schrijver of uitgever van een vrijzinnig blad niet alleen door gesalarieerde bladen doet aanvallen en beschimpen, (aan dit laatste kan het zelf beantwoorden), maar ook in zijne midde-len van bestaan, door de politieke magt die men hem, wegens onbepaalde en niemand in het bijzonder aanwijzende uitdrukkingen, in regten ziet vervolgen, door twee regtsmagten zelfs ziet veroordeelen, ofschoon, gelijk later gebleken is, ten onregte, en hem door zulke bejegeningen intusschen de meest mogelijke onaangenaamheden, (om van de kosten der verdediging niet te spreken) worden aangedaan?

Is in allen gevalle het verlangen te wraken, dat de vrijheid der

(*) Wij voor ons zouden niet schroomen om, wanneer wij iemand *met name* noemden, en aanvielen, gelijk de Schrijver dit deed, ook den onzen daar onder te plaatsen.

drukpers, bij de grondwet gewaarborgd, door sommige magten in eenen meer ruimen zin begrepen worden, en dat daar voor, zoo- veel noodzakelijke waarborgen in de nieuwe grondwet gevonden worden?

Kluchtig is inderdaad de beschuldiging dat de Heer *D. C.* doet, wat de Belgen vóór den opstand deden, — dat is de grieven der Natie h'oot leggen en herstel derzelve, langs den wettigen weg, van de Regering te verlangen.

Maar, Anonymus! *gij* doet nu wat toen de aanbidders van het Ministerie deden: *gij* tracht dat herstel tegen te werken en ware het niet, dat de Nederlandsche Natie een veel geduldiger, bedachtzamer en getrouwer volk uitmaakte, dan het Belgische, dan zoudt *gij* alligt later kunnen gezegd worden, mede gewerkt te hebben tot dezelfde uitkomsten voor het oude Nederland, als in 1830 voor België zijn verkregen.

Zijn die uitkomsten dan zóó smakelijk geweest voor de Dynastie van Oranje, dat men moet aanraden, het er op te wagen, of het bij ons niet beter zal uitkomen?

Nog vraagt hij: „of de Heer *Donker Curtius* Jen moed en kracht zal hebben, om den storm te bedaren, wanneer het hem gelukt is, denzelve te doen ontstaan?”

Hoeveel domheid verraadt deze vraag! Kan één man dan een geheel volk in beweging brengen, dat geene redenen, geene billijke redenen tot klagen heeft? Moet hij niet het medegevoel, de overtuiging der gegrondheid zijner handelingen bij zulk een volk vinden of hebben doen ontstaan, alvorens hij iets kan uitrusten, en is nu onze Natie zoo aardsdom, van zich door iemand in den stroom der omwenteling te laten mede slepen, door haar van grieven te spreken, die zij niet werkelijk ondervindt, noch kent, noch gevoelt?

Daarom, wanneer er eens wezenlijke grieven en een ernstig verlangen naar verbetering bij de Natie bestonden, zou men den uitroep moeten omkeeren en zeggen: hoe hoogst verdienstelijk heeft deze man zich gemaakt, dat hij *in tijds* de openbare tolk der Natie wilde zijn en door waarschuwing en aanwijzing de rampen trachtte af te weren, welke elders *en* voor de Dynastien *en* voor de volken zijn ontstaan.

Deze rampen, die stormen zijn in die gevallen niet bewerkstelligd door hen, die hunne waarschuwendende stem *in tijds* lieten hooren, maar door hen, welke die stem in den wind sloegen, of er toe medewerkten, dat dit gedaan werd,

Op deze hoogte gekomen, meent de Anonymus het spel geheel gewonnen te hebben. Hij haalt de waarlijk echt vrijheidlievende taal aan van eenen man, dien hij noemt: *anders bezadigd en begaafd met een heider hoofd — van Abraham Vereul* namelijk, toen de Stadhouder *Willem V* ons land verlaten had, en men op een beter lot, op wezenlijke vrijheid voor het vaderland hoopte.

Die hoop werd niet verwezenlijkt; wanorde en rampen vloeiden uit de omwenteling voort, en nu was dit alles natuurlijk de schuld der omwenteling.

Dus redeneert de Anonymus, doch wij redeneren *anders*, en zeggen: niet de omwenteling zelve, maar zij die door 's Volks vrijheden te beperken en niet in tijds aan billijke vertoogen en wenschen gehoor te geven, tot het ontstaan dier omwenteling aanleiding gaven, zijn de *eerste*, de *ware* oorzaken van al die wanorde, van al die rampen, van al die gruwelen.

Ware *Lodewijk Philips* een man van mindere geestkracht geweest, ware de Fransche omwenteling van 1830 gevolgd door gelijke onheilen, als die der vorige eeuw, wien zou men in waarheid de schuld moeten geven van al dit kwaad?

Hun, die door tijdige en ernstige waarschuwingen *Karel X* tot betere en meer liberale begrippen jegens zijn volk poogden terug te brengen, en daar door geluk en kalme onder het volk wilden doen wederkeeren, of aan *Karel X* zelve, welke, doof voor die waarschuwingen, goed vond de kroon te zetten op zijne impopulariteit, door openlijk den heiligen waarborg van de regten zijner onderdanen, de grondwet met voeten te treden?

Zullen dan altijd de volken de schuld dragen der onheilen, welke over hen kwamen en men diegenen vrijspreken, welke bij magte waren die onheilen af te keeren, en welker heerschzucht, willekeur of eigenbaat hun den daartoe geschikten tijd deden verzuimen?

X.

Meeuwen, Hill en Babylonienbroek den 31sten October 1839.

Men leest in het Handelsblad van den 30sten October 1839, onder de Advertentie No. 39365, de navolgende belangrijke kennisgeving *aan het publiek*:

„De ondergeteekende geeft, langs dezen weg, openlijk te kennen, „dat de brochure, voorkomende in het dagblaadje: *de Noord-Brabander*, van 3 October jl, gedagteekend *Meeuwen, Hill en „Babylonienbroek, den 30sten September*, en onderteekend met „de letters J. L., *niet van hem afkomstig is*. — Ook houdt hij „zich, op goede gronden, moreel overtuigd, dat NIEMAND, in eene „der gemelde plaatsen woonachtig, daarvan de opsteller zij.

„Bovenstaande brengt de ondergeteekende ter kennis van het Pu- „blik, omdat er onder degenen, welke met het personeel der ge- „melde plaatsen eenigzins bekend zijn, welligt zouden kunnen gevon- „den worden, die, door plaatsopgave, naamcijfer, enz., in den „*Noord-Brabander*, misleid, in het vermoeden mogten verkeeren. „dat hij er de steller van is, terwijl hij *om verschillende redenen* „niet gaarne door iemand daarvoor zoude wenschen te worden aan- „gezien; onder welke redenen, niet eene der minste *deze* is: dat „het zijnen stand in der daad weinig zou voegen, zich over zoo eene „teedere zaak, gelijk die, welke het onderwerp van bovengemelde „brochure uitmaakt, door middel der dagbladen, uit te laten; en „ware het ook, dat hij zich immer gedrongen gevoelde of verplicht „achtte, zijne gedachten daarover te uiten, *nimmer* zou hij daartoe

„(gelijk de wezenlijke opsteller van meergemelde brochure deed), „een blad uitkiezen, dat zóó zeer ten onregte, met de zinspreuk „*Dicere verum etc.*,” van Horatius, prijkt, als de Noord-Brabander
J. LEIJDS.

Indien *J. Leijds* (?) zich de moeite getroosten wil den schoolmeester van Babylonienbroek over de beteekenis van het woord *brochure* te raadplegen, zal hij kunnen vernemen en *zich op goede gronden, moreel overtuigd houden*, dat hetzelfde een zeker soort van *boekje* aanduidt, en wel een *ingenaaid boekje*; en, zoo *hij zich immer gedrongen gevoelde of verplicht achtte* nogmaals in couranten te schrijven, zich onthouden een *artikel in een dagblad*, een *ingenaaid boekje* te noemen. Tot zijn nagedienedat de woordenboeken voormeld naamwoord afleiden van *brocher*, *innaaijen*.

Dit wist ik ook niet; maar ik ben het, na lang te vergeefs in den Noord-Brabander van 3 October jl. een *brochure* of *ingenaaid boekje* gezocht te hebben, te weten gekomen: want een boekverkooper maakte mij opmerkzaam dat *om verschillende redenen* geene *brochures* in een eenvoudig *dagblad* gevonden worden, *waarvan niet eene der minste DEZE is*: dat geene ingenaaide of *gebrokeerde* vellen druks in de vlakke van een blad *gevoegd* kunnen worden — Ik haast mij dit ter kennis van *J. Leijds* te brengen; nu kunnen wij beide in het vervolg, indien de gelegenheid zich mogt aanbieden, over *brochures* mede spreken.

Zoude het waar zijn dat de mensch steeds genegen is in alle de voorwerpen van het ondermaansche zijne eigene hoedanigheden en beheltheden terug te vinden, en zoude daarom een klein personaadje of klein van gestalte, een dagblad van gewone grootte, *dagblaaie* noemen, enkel en alleen omdat bij hem niets, dan voor zoo verre het klein is, ingang vindt?

Welke dan toch is de *stand* van *J. Leyds*, dat dezelve niet gedooft dat hij in een dagblad ten opschrift voerende: *dicere verum quid vetat*, zijne gedachten uitte? Stads-uitroeper of Kiezentrekker? — Of begrijpt *J. Leyds*, van de waarde zijner *brochures moreel overtuigd*, dat dezelve bij de versjes van het Handelsblad, een blad hetwelk geene zinspreuk voert om niet in de noodzakelijkheid te zijn van dezelve bij ieder nummer te wijzigen, te huis behooren? Een en ander zij in het midden gelaten: — intuschen kan *J. Leijds*, verzekerd en *moreel overtuigd* zijn dat hij door niemand voor den schrijver van de door hem bedoelde *brochure* gehouden wordt. Ik die te Meeuwen, Hill en Babylonienbroek woon en schrijf, heb hem als dusdanig nog niet hooren noemen; wel is waar ken ik *J. Leijds* niet, doch, zoo ik bij de menigvuldige gissingen naar den steller, zijnen naam vernomen hadde, zoude ik het mij zeer wel kunnen herinneren. — Maar nu valt mij in: zoude misschien *J. Leijds* wel willen doorgaan voor den inzender van het stuk, hetwelk hij zegt niet geschreven te hebben, en zoude hij met dat doel *opentlijk te kennen geven* dat hij de schrijver van hetzelfde niet is? Of zoude hij daadwerkelijk de schrijver zijnde, zijn werk verloogchenen in het *Handelsblad*, hetwelk *niet: dicere verum tot leus heeft*? — Of zoude *J. Leijds* door eene toevallige gelijkenis van den naam Cijffer J. L. met den zijnen op de gedachte gekomen zijn van deze gelegenheid te baat te nemen om ook *eenmaal* met naam en toenaam in eene courant, al was het dan ook maar in het *Handelsblad*, al was het dan ook maar in de advertentien, bij de *Hollandsche diligence-diensten*, te staan? Doch waartoe alle deze vooronderstellingen! Dezelve zijn even onbeduidend, als die welke *J. Leyds* maakt, als zoude hij nimmer verplicht zijn *brochures* of *ingenaaide boekjes*, in eene Courant te plaatsen! De Hemel behoede ons voor artikelen, laat staan boekjes van *J. Leyds*! — En, ten einde zoo veel mogelijk, wat dan ook, voor te komen, *geeft de ondergeteekende, langs dezen weg, opentlijk te kennen*, dat deze *brochure*, welke hij thans is schrijvende en welke in dit nummer van den Noord-Brabander, zijnde van den 2en Nov. 1839, voorkomt, *niet van J. Leyds*, maar van hem ondergeteekende J. L. *afkomstig is*.
J. L.

ADVERTENTIEN.

*** Bij *P. STOKVIS*, Boekdrukker te 's Bosch, is van de pers gekomen en mede bij *C. VAN GEMERT EN ZONEN* en *P. SCHEEFHALS* aldaar, te bekomen, benevens bij *A. TERNEUZEN* te Veghel, **VOLLEDIG GEBEDENBOEKJE**, om den Aftaat te verdienen van het **JUBILÉ** ter gelegenheid van het *Elfde Eeuwfeest* van den *H. WILLIBRORDUS* met de *LITANIE* en andere toepasselijke Gebeden op deszelfs Feestdag, voorafgegaan door eene korte Levensbeschrijving van denzelfden. Prijs 10 Cents.

*** Bij den Drukker en Uitgever dezès is van de pers gekomen en verkrijgbaar bij *J. J. ARKENSTEIN EN ZOON*, *VAN SANTEN* en *VAN GULPEN*, te 's Bosch, en bij *J. R. VAN DIEREN* te Grave, *DIRKS* te Helmond, *JANSSON* te Eindhoven en *F. A. VAN DEN HEUVEL* te Ravenstein.

JUBILÉ.

Gebeden gedurende het **JUBILÉ**, toegestaan door Z. H. Paus *GREGORIUS XVI*, ter gelegenheid van het *Elfde eeuwfeest*; gewijd aan de nagedachtenis van den *H. WILLIBRORDUS*, *Apostel der Nederlanden*, *eerste Bisschop van Utrecht* en *stichter der eerste*

Christen Kerken hier te lande. Voorafgegaan van eene verkorte Levensbeschrijving van dezen Heilige met *LITANIE*. Prijs 10 Cents.

Als mede is bij den Uitgever te bekomen Extra Schoon Veliijn Schrijfpapier 500 gawe vellen zeer geschikt voor School Gebruik a f 3,25.

Dito Groot Schulpfpost (buitenboeken) a 25 Cents het boek.

JUBILÉ.

Bij vele R. C. Boekhandelaars is à 10 Cents, ter grootte als van een gewoon Kerkboek verkrijgbaar het **P O R T R E T** van den

H. WILLIBRORDUS,

met **L E V E N S S C H E T S** en **G E B E D**, uit het Kerk Officie. Gevolgd naar *Authentieke Stukken*.

Mede zijn afzonderlijk te bekomen in gelijke formaten à 10 Cents de **P O R T R A I T E N** van den *H. HUBERTUS*, den *H. ADULPHUS* en de *H. ODA* met derzelver Levensschetsen en Gebeden — alles naar zeer Authentieke Stukken in Steendruk Gebragt door *P. BARBIERS* Profr. der Koninkl.-School te 's Bosch, aan wien de aanvragen door Heeren Boekhandelaars mits franco en voor rekening Kunnen geschieden.

NB. Aan de bereids menigvuldige aanvragen zal met spoed worden voldaan.

** Heden verlostee voorspoedig van een welgeschapen Zoon *ANNA GIJSBERDINA MEEUWESE*, geliefde Echtgenootee van *J. F. SCHEEFHALS*.

Notaris.

Uden, 30 October 1839.

BINNENLANDSCHE BEURSPRIJZEN.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Heden, Maandag 31 October 4½ Ure

Werk. Sch. 2½ pCt. 50½, 1½; 2½, 3, 3, 1½; Dito 5 pCt. 98 ½ Kansbilj. 23½, 160, 1½, 1, 2 Oost-Indie 5 pCt. 94, 1 Rijn Spoorweg. 96, 95 Ardoins 86 p. st. 26, 25½, 1½, 2 Fr. Uitgest. 8 Oude Russen 103, 2½ Roebels 6 pCt. 67½

BUITENLANDSCHE BEURSPRIJZEN.

De belgische fondsen van gisteren zijn niet genoteerd; die van den 31sten waren te Brussel de 5 pCt. 101.; de 4 pCt. 92½; de 3 pCt. 71½, de Ardoins te Antwerpen 26.

Latere Berigten.

P A R I J S den 31sten October

De veroordeelde *Peijtel* heeft maandag den 28sten October zijne doodstraf ten 12 ure 'smiddags te Bourg ondergaan, vier dagen voor den verjaardag zijner misdaad. Den 30sten Augustus te middernacht werd zijn doodvonnis uitgesproken.

Madrid 23 October.

— Men zegt dat *Santos de la Hera* tot Minister van Marine zal benoemd worden; de Minister van binnenlandsche zaken wordt nog niet genoemd; doch men geloofte dat de Heeren *Aremendariz* en *Benairdes* wel zouden kunnen benoemd worden.

— Men meldt uit St. Petersburg van den 17den October. De militaire voorbereidselen worden steeds krachtadig voortgezet. Het 14de leger korps gekommandeerd door den Luitenant Generaal *Rudiget* is naar Bessarabie en het 6de legerkorps onder de bevelen van den Luitenant Generaal *Kaisaroff* heeft bevel ontvangen, om met geforceerde marschen zich naar Kiew te begeven, ten einde de reserve van het Zuiden te versterken. De Generaal *Kaisaroff* zelf en de Generaal majoor, Chef van zijnen staf zijn te St. Petersburg ontboden om mondeling van den autocraat bevelen en instructien te ontvangen.

De minister van oorlog heeft heden morgen aan de 2de Brigade der 2de divisie dragonders bevelen gezonden om zich gereed te houden naar Sebastopol op te rukken.

Men merkt op dat het Russisch gouvernement het grootste gedeelte dragonders naar het leger van het zuiden zendt en men verzekert dat zulks dient, uithoofde deze troepen, die te gelijker tijd te paard en te voet strijden, des noods kunnen dienen om de infanterie te versterken, een wapen, hetwelk de oosterlingen meer vreezen, dan de beste kavallerie der wereld.

Een adjudant van den Generaal *Fuderoff*, Gouverneur-Generaal van klein Rusland, heeft de tijding overgebracht, dat de Aarts-Hertog *Frederik* te Smyrna is aangekomen en het opperbevel van het Oostenrijksche eskader moet op zich nemen, hetwelk thans onder de bevelen van den admiraal *Bandeira* staat. De Czar heeft dadelijk verklaard dat, indien deze tijding zich bevestigt, hij zijnen tweeden zoon, den Groot-Hertog *Constantyn Nicolaiowitsch* die Groot-Admiraal van Rusland is, tot Kommandant en Chef over de vloot der Zwarte Zee, zal benoemen.

De Belgische dagbladen leveren heden geen nieuws van eenig belang